



STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Vejledning til den klassebaserede sprogvurdering

Sprogvurdering i børnehaveklassen

Børne- og Undervisningsministeriet



Indhold

Vejledning til den klassebaserede sprogvurdering	1
Forord	4
Om Vejledning til den klassebaserede sprogvurdering	5
Overblik over andre materialer, vejledninger og målgrupper	6
1. Introduktion til den klassebaserede sprogvurdering	7
1.1 Delområder og spørgsmål i den klassebaserede sprogvurdering	8
1.2 Den klassebaserede sprogvurdering er digital	8
1.3 Digital demoversion	9
2. Forberedelse og gennemførelse af den klassebaserede sprogvurdering	10
2.1 Gode ideer til lokale	10
2.2 Sådan forbereder du sprogvurderingen	10
2.3 Sådan klargør du elevernes enheder til sprogvurderingen	11
2.4 Gode ideer til kontakt til eleverne	11
2.5 Sådan gennemfører du sprogvurderingen	11
3. Resultater af sprogvurderingen	13
3.1 Percentilscore	14
3.2 Placering i Indsatsgruppe	14
3.3 Delscore og samlet score	15

Forord

Redskabet *Sprogvurdering i børnehaveklassen* er udviklet for Børne- og Undervisningsministeriet og skal fra skoleåret 2024/2025 anvendes til den obligatoriske sprogvurdering i børnehaveklassen.

Formålet med den obligatoriske sprogvurdering i børnehaveklassen er:

- at identificere sproglige udfordringer hos eleverne i børnehaveklassen
- at styrke det pædagogiske personales forudsætninger for at undervise
- at understøtte sprogarbejde i overgangene mellem dagtilbud, børnehaveklasse og 1. klasse
- at give en systematisk og ensartet vurdering af elever overalt i landet

Sprogvurdering i børnehaveklassen er udviklet af forskere fra TrygFondens Børneforskningscenter og Epinion. Det er en videreudvikling af ministeriets sprogvurderingsredskab *Sprogvurdering 3-6* og erstatter børnehaveklassedelen i denne. Derudover indgår sprogaktiviteter fra Sprogprøven i et aktivitetskatalog, der giver konkret inspiration til, hvordan man kan understøtte udviklingen af de sproglige delområder, der indgår i den klassebaserede sprogvurdering.

I forhold til den tidligere udgave er *Sprogvurdering i børnehaveklassen* forbedret på en række områder:

- Delområder og spørgsmål er videreudviklet, så redskabet giver en mere præcis og pædagogisk anvendelig vurdering af elevernes sproglige kompetencer på en række vigtige områder.
- Den klassebaserede sprogvurdering er blevet digital. Det gør den hurtigere at gennemføre og lettere at anvende på en ensartet måde.
- Den pædagogiske opfølgning på sprogvurderingsresultaterne er forbedret med en række materialer med viden og inspiration til den opfølgende sprogindsats.
- De to samlede scorer for talesproglige og før-skriftlige færdigheder er erstattet af én samlet score, så det på kommunalt niveau er lettere at følge skolers og klasser udvikling.

I udviklingen af *Sprogvurdering i børnehaveklassen* er den klassebaserede sprogvurdering og de pædagogiske vejledningmateriale afprøvet i tre runder, hvor i alt 261 skoler og 12.509 børnehaveklasseelever har deltaget.

Derudover er der givet god sparring af en kommunal sparringsgruppe med børnehaveklasseledere, pædagogiske ledere/læsevejledere og kommunale konsulenter med forvaltningsansvar for sprogvurdering i børnehaveklassen fra syv kommuner. Disse er: Aarhus, Esbjerg, Gladsaxe, Horsens, København, Odense og Viborg. Samt af en ministerielt nedsat referencegruppe med deltagere fra både forskning og praksis.

Om Vejledning til den klassebaserede sprogvurdering

Denne vejledning hedder *Vejledning til klassebaserede sprogvurdering*. Den er målrettet børnehaveklasseledere og andre ressourcpersoner, der afvikler sprogvurdering i børnehaveklassen.

Kapitel 1 giver en introduktion til den klassebaserede sprogvurdering: Indhold, opbygning, digital sprogvurdering, digital demoversion.

Kapitel 2 beskriver forberedelsen og gennemførelsen af den klassebaserede sprogvurdering.

Kapitel 3 beskriver resultater af sprogvurderingen.

Overblik over andre materialer, vejledninger og målgrupper

Det samlede materiale til *Sprogvurdering i børnehaveklassen* består af sprogvurderingsmaterialet samt en række vejledninger og understøttende inspirationsmaterialer. Figuren nedenfor illustrerer, hvilke materialer, der findes, hvem de henvender sig til, og hvornår de er relevante at orientere sig i.

Materialerne findes på emu.dk og sprogvurdering.dk



Billedet viser et overblik over vejledninger og inspirationsmaterialer til Sprogvurdering i børnehaveklassen.

1. Introduktion til den klassebaserede sprogvurdering

Den obligatoriske sprogvurdering i børnehaveklassen er en klassebaseret sprogvurdering, der skal gennemføres i starten af skoleåret. Det anbefales at gennemføre sprogvurderingen i ugerne 38-41, da sprogvurderingen er normeret på baggrund af denne periode, og resultatet derfor bliver mest præcist, hvis det gennemføres inden for denne tidsramme. Resultatet viser, hvordan den enkelte elev klarer sig sprogligt på en række vigtige områder sammenlignet med andre elever i starten af børnehaveklassen.

Det bidrager til, at undervisningen fra begyndelsen af året kan tilrettelægges, så den understøtter elevernes sproglige kompetencer. Sprogvurderingen kan også være et godt afsæt for at inddrage forældrene i et samarbejde om elevernes sprog. Du kan læse mere i *Rundt om forældresamarbejdet om sprog i børnehaveklassen*.

Det er muligt at gennemføre den klassebaserede sprogvurdering igen i anden halvdel af skoleåret. Resultatet af denne opfølgende sprogvurdering viser, hvordan eleverne klarer sig sprogligt sammenlignet med andre børnehaveklasseelever på dette tidspunkt af skoleåret. Det kan bruges til at evaluere sprogindsatsen i børnehaveklassen og følge op på elevers og klassers sproglige behov. Dette er også værdifuld viden ved overleveringen til 1. klasse. Det anbefales, at den [frivillige] opfølgende klassebaserede sprogvurdering gennemføres i ugerne 8-11, da sprogvurderingen er normeret på baggrund af denne periode, og resultatet derfor bliver mest præcist.



Om de gældende læreplaner

Den 19. marts 2024 blev der indgået en ny aftale om folkeskolen "Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram – frihed og fordybelse" [Aftale mellem regeringen \(Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne\) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti om folkeskolens kvalitetsprogram – frihed og fordybelse \(uvm.dk\)](#). Børne- og undervisningsministeren vil fremsætte lovforslag om de initiativer, der kræver lovændring, i efteråret 2024.

- Aftalen betyder blandt andet en fornyelse og slankning af folkeskolens læreplaner, herunder lempede bindinger af de nuværende Fælles Mål. Det forventes at forløbe i følgende trin, forudsat at ændringerne i folkeskoleloven bliver vedtaget:
 - Tidligst fra 1. januar 2025 gives der øget frihed i forhold til de gældende læreplaner. Fagenes bindende færdigheds- og vidensområder gøres vejledende, så det fremover alene vil være fagenes formål og kompetencemål, der er bindende. Det vil komme til at fremgå af en bekendtgørelsesændring.
 - Der udarbejdes nye læreplaner for folkeskolens fag (Folkeskolens Fagplaner) over de kommende år. De nye fagplaner træder i kraft fra skoleåret 2027/2028.
-

1.1 Delområder og spørgsmål i den klassebaserede sprogvurdering

Den klassebaserede sprogvurdering består af fire delområder. De er udvalgt, fordi de kan vurdere talesproglige og før-skriftlige kompetencer hos eleverne, som har stor betydning for deres sproglige udvikling nu og her og for deres læring på sigt.

De fire delområder er:

- Ordforråd (receptivt)
- Bogstavkendskab
- Sætningsforståelse
- Forlyd

Hvert delområde består af mellem 22 og 35 spørgsmål. Der er både lette, svære og middelsvære spørgsmål. Det er fordi, hvert delområde skal kunne give en præcis og valid vurdering af de sproglige kompetencer hos alle elever, både dem med meget stærke og meget svage sproglige kompetencer. Af samme grund er det vigtigt, at eleverne forsøger at svare på alle spørgsmål. Også selvom de oplever, at nogle af spørgsmålene er svære, eller de er i tvivl om det rigtige svar.

Hvert delområde starter med de letteste spørgsmål, hvorefter sværhedsgraden stiger. Ligeledes kommer de letteste delområder først i sprogvurderingen og de sværeste til sidst. Det er for, at eleverne skal have mulighed for at komme godt i gang og opleve, at de mestrer opgaven.

I *Rundt om Sprogvurdering i børnehaveklassen* kan du læse mere om, hvilke sproglige områder, delområderne vurderer, hvorfor de er vigtige, og hvordan de hænger sammen med vidensområder og færdighedsmål i Fælles Mål for børnehaveklassen.

1.2 Den klassebaserede sprogvurdering er digital

I den klassebaserede sprogvurdering er alle spørgsmål digitale. Det vil sige, at alle spørgsmål bliver vist og læst højt for eleverne digitalt, og de besvarer dem selv på en digital enhed.

Til gennemførelsen af sprogvurderingen skal alle elever derfor have:

- Computer eller tablet.
- Hovedtelefoner med god lyd, så eleverne kan høre spørgsmålene uden at forstyrre hinanden.

Det er en fordel, hvis alle elevernes enheder er klargjort, før eleverne kommer ind i lokalet. Dette kan ske ved, at enhedernes browser er åbnet på siden **spvu.dk** og klar til, at eleverne kan indtaste deres Unilogin. På viden.stil.dk er der korte videovejledninger til henholdsvis it-vejlederen, børnehaveklasselederen og forældrene, som beskriver, hvordan eleverne tildeles deres Unilogin.

Når eleverne er logget på, og sprogvurderingen går i gang, besvarer eleverne spørgsmålene i deres eget tempo.

Vær opmærksom på, at eleverne kun kan logge på, hvis du/den testansvarlige har aktiveret deres adgang til sprogvurderingen (Se afsnit 2 eller læs mere på viden.stil.dk).

1.3 Digital demoversion

Der er udviklet en digital demoversion med eksempler på de spørgsmål, eleverne møder i sprogvurderingen. Der er to demospørgsmål til hvert delområde. Demoversionen er beregnet til:

- At give eleverne kendskab til de forskellige typer af spørgsmål, som de møder i sprogvurderingen.
- At give eleverne kendskab til, hvordan de bruger den digitale sprogvurdering. For eksempel hvordan de hører lyd, besvarer spørgsmål og kommer videre til næste spørgsmål.

Demoversionen skal gennemgås med eleverne før sprogvurderingen. Du kan også bruge den i din egen forberedelse og som led i informationen til elevernes forældre. Elever og forældre må gerne prøve demoversionen sammen derhjemme.

Demoversionen ligger nederst på denne side: www.sprogvurdering.dk



Billedet viser forsiden af Sprogvurdering.dk

2. Forberedelse og gennemførelse af den klassebaserede sprogvurdering

Den enkelte skole bestemmer, hvem der skal gennemføre sprogvurderingen. Det kan for eksempel være børnehaveklasseleder, læsevejleder eller en pædagogisk leder. Det er blot vigtigt, at personen er angivet som "testansvarlig" i skolens studieadministrative system.

Selve sprogvurderingen er beregnet til, at den kan gennemføres for hele klassen på cirka 20-30 minutter. Men afsæt gerne længere tid, så der er god tid til at sætte sprogvurderingen i gang og ro på undervejs.

Når du gennemfører sprogvurderingen, er der en række forhold, som du skal være opmærksom på, og som er vigtige for at få et præcist resultat af sprogvurderingen. De forhold, som vedrører kontakten til eleverne og rammerne om sprogvurderingen, har karakter af gode råd og er baseret på erfaringer fra gennemførelser af sprogvurderinger.

2.1 Gode ideer til lokale

- Sprogvurderingen kan foregå i et klasselokale eller et tilsvarende lokale.
- Eleverne skal sidde, så de kan arbejde så uforstyrret som muligt.
- Det kan være en fordel at dele klassen op og gennemføre sprogvurderingen af to omgange, så børnene kan sidde med god afstand imellem sig.
- Det kan også være en fordel at være flere voksne i klassen til at hjælpe til, når I gennemfører sprogvurderingen. Det kunne for eksempel være læsevejleder, klassepædagog eller indskolingsleder.

2.2 Sådan forbereder du sprogvurderingen

- Læs denne vejledning omhyggeligt og prøv den digitale demoversionen.
- Sæt dig godt ind i spørgsmålstyperne til alle fire delområder, så du ved, hvad de går ud på, og hvordan man besvarer dem.
- Login på sprogvurdering.dk og vælg Børn – Testafvikling.
- Vælg de elever, du vil sprogvurdere, angiv hver enkelt elevs sproglige baggrund (ikke tosproget eller tosproget jf. lovgivningen).
- Klik på "Giv adgang". Eleven har nu adgang i 72 timer. Du kan genaktivere adgangen, såfremt tiden udløber.

2.3 Sådan klargør du elevernes enheder til sprogvurderingen

- Åbn siden **spvu.dk** på elevens enhed.
- Eleven logger på med sit eget Unilogin.
- Har du givet adgang via sprogvurdering.dk, kan eleven nu påbegynde sin besvarelse.

2.4 Gode ideer til kontakt til eleverne

- Det er vigtigt at etablere en god og afslappet stemning i klassen. Giv eleverne tid til at indstille sig på opgaven, inden du begynder sprogvurderingen.
- Brug dit kendskab til børnene til at overveje, hvordan du placerer dem i forhold til hinanden, så de har gode muligheder for at koncentrere sig om sprogvurderingen.
- Tal med eleverne om, at de skal gøre sig umage og gøre det så godt, de kan. Det er ikke en konkurrence, og det handler ikke om at blive først færdige. De skal ikke holde øje med, hvad deres kammerater gør, men arbejde omhyggeligt med deres egne spørgsmål og bruge den tid, de har behov for.
- Aftal på forhånd med eleverne, hvad de skal gøre, hvis de bliver færdige før de andre. Må de gå ud, eller skal de blive siddende og tegne, kigge i en bog eller gå ind på en webside med aktiviteter?
- Hvis enkelte børn har brug for det, kan du give dem en pause undervejs. Rent praktisk skal eleven bare forlade sin skærm, når han/hun holder pause. Systemet gemmer elevens svar, så vurderingen kan genoptages, hvor eleven slap.

2.5 Sådan gennemfører du sprogvurderingen

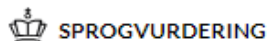
For at opnå et pålideligt resultat skal sprogvurderingen gennemføres på en bestemt måde:

- Før sprogvurderingen går i gang, skal du gennemgå demospørgsmålene i demoversionen sammen med eleverne, så de forstår, hvad de går ud på. Det gøres lettest ved hjælp af et whiteboard/smartboard eller lignende.
- Fortæl eleverne, at før hver del starter, får de vist et af demospørgsmålene fra demoversionen, så de kan huske, hvad de skal gøre. Her skal eleven blot lytte og trykke på pil frem, når eleven er klar til at gå i videre til spørgsmålene.
- Fortæl eleverne, at når de klikker på det billede, som, de mener, er det rigtige svar, hopper de automatisk videre til næste spørgsmål. De kan ikke gå tilbage og ændre deres svar.
- Fortæl eleverne, at der vil være nogle spørgsmål, som de synes er svære, og hvor de er i tvivl om svaret. Her skal de alligevel prøve at komme med deres bedste gæt.
- Hvis en elev under sprogvurderingen går helt i baglås, kan eleven gå videre uden at svare ved at klikke på den blå pil fremad. Det er dog altid bedst at opfordre eleven til at komme med sit bedste gæt.

- Du må gerne hjælpe eleverne, hvis det tekniske driller, eller hvis de ikke forstår, hvad spørgsmålet går ud på. Men du må ikke hjælpe dem med at besvare spørgsmålet, for så giver sprogvurderingen ikke et retvisende billede af elevens sproglige kompetencer.
- Prøv at skabe en positiv og engageret stemning undervejs.

3. Resultater af sprogvurderingen

Efter sprogvurderingen kan I se elevernes resultater på sprogvurdering.dk.



Forside [Børn](#) [Samlet dataoversigt](#) [Vælg Institution](#) [Materiale](#) [Baggrund](#)

[Børn](#) > [Oversigt](#) > [Børn](#) > Resultat

Helene Jensen - Sprogvurderingsresultat

CPR: 030619-XXXX

Barnets alder ved test: 5 år, 0 måneder

Gennemført: 12.06.2024

Sprog: Tosproget jf. lovgivningen

Klassebaseret sprogvurdering

Særlig
indsats

Fokuseret
indsats

Generel
indsats

Ikke
beregnet

[Print](#)

Samlede resultater

Klassetesten er normeret for børn i alderen 5 år og 9 måneder (69 måneder) til 6 år og 9 måneder (81 måneder). Er børnene yngre end dette aldersspænd, vil de blive "undervurderet". Er de ældre, vil de blive "overvurderet".

	Samlet score (percentil)	Indsatsgruppe
Samlet score	3	Særlig indsats

Talesproglige færdigheder - delresultater

Sprogligt delområde	Delscore (percentil)	Indsatsgruppe
Receptivt ordforråd	7	Fokuseret indsats
Sætningsforståelse	6	Fokuseret indsats

Før-skriftlige færdigheder - delresultater

Sprogligt delområde	Delscore (percentil)	Indsatsgruppe
Forlyd	18	Generel indsats
Bogstavkendskab	5	Særlig indsats

Billedet viser, hvordan sprogvurderingsresultaterne kan aflæses på sprogvurdering.dk

3.1 Percentilscore

Elevernes besvarelser bliver i it-systemet omsat til en normeret score. Den viser, hvordan eleverne klarer sig sprogligt sammenlignet med andre børnehaveklasselever i begyndelsen/anden halvdel af skoleåret (= normen).

Resultaterne opgives i percentilscore, der går mellem 1 og 100.

Percentilscore beskriver, hvor mange procent af eleverne, der har opnået et resultat, der er lige så godt som eller dårligere end resultatet hos den elev, der er blevet sprogvurderet. Se eksempler i tekstboksen. (Læs mere om percentilscore i *Rundt om Sprogvurdering i børnehaveklassen* kapitel 3)

Sådan aflæser du percentilscoren

Percentilscore 10: Eleven har klaret sig lige så godt som eller bedre end 10 pct. etsprogede danske børnehaveklasselever i begyndelsen/anden halvdel af skoleåret. Eleven er derfor blandt de 10 pct. lavest scorende børnehaveklasselever. Der er 90 pct. børnehaveklasselever, der scorer højere end eleven.

Percentilscore 40: Eleven har klaret sig lige så godt som eller bedre end 40 pct. etsprogede danske børnehaveklasselever i begyndelsen/anden halvdel af skoleåret. Det vil sige, at eleven ligger lidt under middel. Der er 60 pct. børnehaveklasselever, som scorer højere end eleven.

Percentilscore 50: Eleven ligger præcis på gennemsnittet for etsprogede børnehaveklasselever i begyndelsen/anden halvdel af skoleåret.

Percentilscore 70: Eleven har klaret sig lige så godt som eller bedre end 70 pct. etsprogede danske børnehaveklasselever i begyndelsen/anden halvdel af skoleåret. Eleven ligger derfor over middel. Der er kun 30 pct. børnehaveklasselever, der scorer højere end eleven.

Percentilscore 90: Eleven har klaret sig lige så godt som eller bedre end 90 pct. etsprogede danske børnehaveklasselever i begyndelsen/anden halvdel af skoleåret. Eleven ligger derfor langt over middel. Der er kun 10 pct. børnehaveklasselever, som scorer højere end eleven.

3.2 Placering i Indsatsgruppe

På basis af percentilscoren bliver eleven placeret i en indsatsgruppe:

- **Særlig indsats.** Her placeres de 5 pct. af eleverne, som har den laveste score.
- **Fokuseret indsats.** Her placeres de 10 pct. af eleverne, der har den næstlaveste score.
- **Generel indsats:** Her placeres de resterende 85 pct. af eleverne.

På den baggrund kan du tilrettelægge undervisningen, så den understøtter elevernes sprogudvikling bedst muligt (Læs mere i *Rundt om sprogindsatsen i børnehaveklassen*).

Sprogvurderingsresultatet kan dog ikke stå alene, men skal altid anvendes i en helhedsvurdering af den enkelte elev. Ligeledes er det vigtigt at huske, at sprogvurderingen ikke er et diagnostisk redskab. Den vurderer således ikke alle områder, der forbindes med sproglige vanskeligheder. Hvis sprogvurderingen viser, at en elev har behov for *Særlig indsats*, bør du sikre, at der foretages en bredere vurdering af barnets kommunikative og sproglige udvikling.

(I *Rundt om Sprogvurdering i børnehaveklassen* afsnit 4.6 kan du læse mere om opmærksomhedspunkter i fortolkningen af resultatet).

Tabel 1

Delscore	Indsatsgruppe	Eksempel på indsats
1-5	<i>Særlig indsats</i>	Særlig målrettet sprogindsats, evt. med inddragelse af relevante fagpersoner.
6-15	<i>Fokuseret indsats</i>	Målrettet sprogindsats med øget fokus på de sproglige områder hvor eleven har lavere scorer.
16-100	<i>Generel indsats</i>	Generel understøttende sprogindsats i børnehaveklassen.

Anm.: Tabel 1 viser fordeling af percentilscore og eksempler på indsats

Kilde: *Rundt om Sprogvurdering i børnehaveklassen*

3.3 Delscore og samlet score

Resultatrapporten viser både elevernes percentilscorer for hvert delområde og for den samlede sprogvurdering.

Bemærk, at eleverne kan blive placeret i forskellige indsatsgrupper i delområderne og samlet set.

Delscorer: Percentilscorerne for det enkelte delområde kaldes delscorer. Det er de scorer, som er egnede til at tilrettelægge den sproglige understøttelse ud fra. Det skyldes, at delscorerne viser, hvordan eleven klarer sig på specifikke sproglige områder, og hvor det derfor er relevant at sætte ind med ekstra støtte eller udfordring.

Samlet score: Den samlede score kan bruges til at følge børnehaveklassens overordnede sproglige udvikling på skoleniveau eller kommunalt niveau. Den egner sig ikke til at vurdere, om enkelte elever har brug for en særlig sprogindsats. Det skyldes, at en elev for eksempel kan score lavt på ét sprogligt område men score højt et andet. Den samlede score kan så ligge i middelområdet, og man kan fejlagtigt tro, at der ikke er grund til bekymring.

Kolofon

Vejledning til den klassebaserede sprogvurdering

Redaktion:

Center for Folkeskole og Center for Udgående Kvalitetsarbejde, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, Børne- og Undervisningsministeriet.

Grafisk tilrettelæggelse og layout:

Børne- og Undervisningsministeriet

Foto:

Klaus Elmer Sørensen

ISBN:

87-603-3374-x (www)

Publikationen kan ikke bestilles, men den kan hentes på Børne- og Undervisningsministeriet hjemmeside

Eventuelle henvendelser af indholdsmæssig karakter rettes til STUK.CF@stukuvm.dk

Udgivet af:

Børne- og Undervisningsministeriet, 2024

